

İKV BİLGİ NOTU

AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN RUSYA'YA KARŞI ALTINCI YAPTIRIM PAKETİ

Ahmet Emre Usta, İKV Uzman Yardımcısı

Avrupa Birliği üyesi ülkeler, 3 Haziran 2022 tarihinde Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline karşı, Rusya'dan petrol ithalatına yasak getirecek resmi kararı içeren altıncı yaptırım paketini onayladı. Petrol yasağının yanı sıra Rusya'nın en büyük bankası *Sberbank*'ın SWIFT sisteminden çıkarılması ve Rusya'ya bağlı bazı yayın kuruluşlarının AB'de faaliyet yapmalarının yasaklanması yaptırım paketinin diğer dikkat çekici unsurlarıydı.

Yaptırım Paketinin İçeriği

- Altıncı yaptırım paketi ile ham petrol ve bazı petrol ürünlerinin Rusya'dan ithalatına ve transferine yasak getirildi. Bu bağlamda Rusya'dan deniz yoluyla yapılan petrol ithalatı yasaklanırken, ham petrol için altı ay, diğer rafine petrol ürünleri için sekiz aylık kademeli bir geçiş süresi öngörüldü. Ayrıca Rus petrol sektörüne hizmet sağlanması da yasaklandı. Coğrafi konumları nedeniyle Rusya'ya bağımlı olan Macaristan, Slovakya ve Çek Cumhuriyeti gibi bazı üye ülkelere boru hatlarıyla yapılan ham petrol ithalatında geçici muafiyet getirildi. Ayrıca Hırvatistan ve Bulgaristan'a da deniz yoluyla taşınan ham petrol ve vakumlu gaz yağı ithalatında geçici muafiyet hakkı tanındı.¹
- Rus Ziraat Bankası (*Russian Agricultural Bank*), Moskova Kredi Bankası (*Credit Bank of Moscow*), *Sberbank* ve Belarus'tan Kalkınma ve Yeniden İmar Bankası SWIFT sisteminden çıkarıldı.
- Ukrayna işgali konusunda manipülasyon yapma ve dezenformasyon yayma gerekçesiyle Rus devletine bağlı olan "*Russia 24*", "*RTR Planeta*" ve "*TV Centre International*" gibi yayın kuruluşlarının AB'deki faaliyetleri yasaklandı.
- Kimyasal silahlarda kullanılabilme potansiyeli olan 80 kimyasal madde ve Rus güvenlik ve savunma sektörlerinin teknolojik gelişimine katkı sağlayabilecek teknoloji ve ürün listesine yasaklar kapsamında yeni kalemler eklendi.
- Ukrayna'nın Mariupol ve Buça kentlerinde işlenen suçlardan sorumlu tutulan kuruluşlar ve kişileri içeren liste genişletilirken, savunma alanında faaliyet gösteren bir mali kuruluş ve bazı şirketler de listeye eklendi.²

¹ DW, "AB'den Rusya'ya Altıncı Yaptırım Paketi", 03.06.2022, <https://www.dw.com/tr/abden-rusyaya-alt%C4%B1nc%C4%B1-yapt%C4%B1r%C4%B1m-paketi/a-62023432>

² European Commission, "Russia's war on Ukraine: EU adopts sixth package of sanctions against Russia", 03.06.2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_2802

Rusya Yaptırımlarının Arka Planı

Aslında AB, Kırım'ın ilhak edildiği yıl olan 2014'ten bu yana Rusya'ya kademeli olarak yaptırımlar uyguluyor. Rusya'nın Ukrayna işgali ile birlikte büyük ölçüde genişleyen bu yaptırımlar Tablo 1'de görülebileceği üzere şubattan bu yana paket olarak açıklanıyor ve seyahat yasakları ve kişilerin mal varlıklarının dondurulması, ithalat ve ihracat yasakları, SWIFT yasağı, bazı yayın kuruluşlarının faaliyetlerinin yasaklanması, Rusya Ulusal Merkez Bankası'na yönelik yaptırımlar, AB limanlarının Rus gemilerine kapatılması ve AB hava sahasının Rus uçaklarına kapatılması gibi çok geniş bir alanı kapsıyor. AB mevcut durumda Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov ve birçok Rus oligark dahil olmak üzere 1158 kişiye yaptırım uyguluyor.³

Tablo 1: Ukrayna İşgalinden Sonra Rusya'ya Karşı Onaylanan Yaptırım Paketleri

Birinci Yaptırım Paketi	23 Şubat 2022
İkinci Yaptırım Paketi	25 Şubat 2022
Üçüncü Yaptırım Paketi	28 Şubat 2022
Dördüncü Yaptırım Paketi	15 Mart 2022
Beşinci Yaptırım Paketi	8 Nisan 2022
Altıncı Yaptırım Paketi	3 Haziran 2022

Kaynak: AB Konseyi

³ Council of the European Union, "Timeline - EU restrictive measures against Russia over Ukraine", <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/sanctions/restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/history-restrictive-measures-against-russia-over-ukraine/>